

Boken handlar om:

Det är krig nere i Europa, och många familjer har det väldigt fattigt. Pelle, och hans mamma, har inte kunnat betala hyran på flera veckor. Nu vill Jönsson kasta ut dem på gatan. Som tur är har Pelle, och hans mamma, snälla vänner. Vännerna ställer upp för dem, när de behöver det som mest.

Lgr 11 - Centralt innehåll och förmågor som tränas:

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter, samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1-3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande texter, där ord och bild samspelar. (SV åk 1-3)
- Att lyssna, och återberätta, i olika samtalsituationer. (SV åk 1-3)
- Skildringar av livet förr och nu, i barnlitteratur, sånger och filmer, till exempel skildringar av familjeliv och skola. Minnen, berättade av människor, som lever nu. (SO åk 1-3)
- Fotografering, och överföring av bilder, med hjälp av datorprogram. (BD åk 1-3)

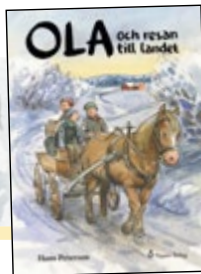
1.

Eleverna tränar följande förmågor:

- Formulera sig, och kommunicera, i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur, och andra texter, för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer.
- Skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker, och verktyg, samt med olika material.

Lgrs 11 – Centralt innehåll och förmågor som tränas:

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1-6)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1-6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter. (SV åk 1-6)
- Skildringar av livet förr och nu, i barnlitteratur, sånger och filmer. (SO åk 1-6)
- Fotografering, och överföring av bilder, med hjälp av digital teknik. (BD åk 1-6)

Eleverna tränar följande förmågor:

- Läsa, förstå och reflektera över, olika texter.
- Tala, och samtala, i olika sammanhang.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Jämföra, och reflektera över, olika historiska händelser, gestalter och tidsperioder.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

Innan ni börjar läsa – förutspå

Spågumman ser in i framtiden. Hon försöker förutspå, vad en text handlar om.

Diskutera först titeln. Vad tror ni att boken handlar om?

Låt eleverna diskutera, i mindre grupper, eller i par.

Titta på framsidan, och diskutera bilden. Ger bilden er några ledtrådar till vad boken handlar om?

Sammanfatta tillsammans, och skriv upp på tavlan.

Ord att förklara

vedbodarna	dasset
hyran	säd
medkänsla	piga
vävde	torped
bud	torkvinden
fotogenlampa	kuskbocken
selade	tömmarna

Boksamtal

Låt eleverna reflektera enskilt, eller i grupp, kring följande frågor. Avsluta med diskussion i helklass.

- Vad tycker du om boken?
- Är det något speciellt du tycker om, i boken?
- Är det något speciellt du inte tycker om, i boken?
- Hur märker man, att boken utspelar sig för cirka 100 år sedan?
- Känner du igen dig, i något, i boken?
- Saknar du något i boken?
- Om det kommer en bok till, i denna serie, vad skulle den då handla om tror du/tycker du?

För 100 år sedan

Livet i Sverige, för 100 år sedan, skiljde sig mycket från livet i Sverige idag. Det är viktigt för eleverna, att känna till den historiska delen. Nedan finns några punkter, som är intressanta att titta vidare på:

- Boende
- Barn
- Skola
- Kläder
- Mat
- Leksaker/lek
- Arbete

Genom att läsa litteratur, se på filmer och fotografier, samt besöka muséer, kan man få en bra bild av hur livet var förr. Samla på er information, och tillverka sedan gemensamma posters, med fakta och bilder.

Fotografier

Låt eleverna klä ut sig i gammeldags kläder. Förslag på utklädning:

Flickor

Klänning

Kjol

Blus

Förkläde

Sjal/Sidenband

Pojkar

Skjorta

Väst

Knickers

Keps

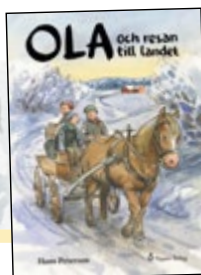
Låt eleverna fotografera varandra. De kan ta både porträtt, och fotografier då de gör något aktivt. Tänk på, att det inte ska synas några moderna saker på fotografierna. Det är bra, om man fotograferar ute i naturen. Förslagsvis kan eleverna fotograferas med en gammal bok, griffeltavla, korg eller dylikt, för att få rätt känsla.

Presentation

Varje elev ska göra en presentation, till sina fotografier. Presentationen ska skrivas på dator, och fotografierna ska infogas i dokumentet.

Eleverna ska presentera sig själva, som om de levde för 100 år sedan. De får nu visa vad de har lärt sig, när ni tidigare samlade information. I presentationen ska följande delar vara med:

- Namn
- Ålder
- Familj
- Bostad
- Skola
- Arbete
- Fritid

Läsförståelse

Frågor på raderna (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vem bråkar pappa med?

(Pappa bråkar med Jönsson.)

2. Hur gammal är Pelle?

(Pelle är 12 år.)

3. Vem är Maja?

(Maja är Olas lillasyster.)

4. Hur många syskon har Johanna?

(Johanna har nio syskon.)

5. Var arbetar Lisa?

(Hon arbetar i fabriken.)

6. Vem har en telefon?

(Sara Bergström, har en telefon.)

7. Vad hände med Gustav?

(Han dog, när fartyget han jobbade på, sjönk.)

8. Hur långt, är det till morfar?

(Det är en mil, till morfar.)

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

9. Varför är saker så dyra?

(Det är krig.)

10. Varför, är Olas pappa arg på Jönsson?

(Jönsson vill kasta ut Pelle, och hans mamma, på gatan.)

11. Vem är Brunte?

(Brunte är Anderssons häst.)

12. Hur gör mamma kaffe?

(Hon använder ekollon och maskrosrötter.)

13. Vad ska Johanna lära Lisa?

(Hon ska lära henne att mjölka, och att ta hand om morfar.)

Frågor bortom raderna (Du måste använda dina kunskaper och erfarenheter sedan tidigare.)

14. Vilken årstid, tror du, att det är? Varför?

(Eget svar)

15. Hur förstår man, att boken handlar om ”förr i tiden”? Ge något exempel.

(Eget svar)

16. Hur, tror du, att Pelle och hans mamma känner sig, när de nu ska bo på olika ställen?

(Eget svar)

Sant eller falskt

- F Ola är 12 år.
- S Pelles mamma heter Lisa.
- F Maja är Pelles syster.
- S Pelles pappa är död.
- S Johanna arbetar hos morfar.
- F Olas mormor bor på landet.
- F Anderssons ko heter Brunte.
- S Ola arbetar hos Andersson.
- S Johanna ska gifta sig.